

عنوان:

تحلیل اثرات قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران در موفقیت شغلی دانش‌آموختگان
مراکز آموزش عالی علمی کاربردی کشاورزی

نویسندگان:

دکتر بهمن خسروی پور^۱
محمدرضا سلیمانپور^۲

^۱ استادیار دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین - اهواز

^۲ دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

(نویسنده مکاتبه کننده، تلفن: ۰۹۱۲۲۷۷۸۸۱۹ | email: m_soleimanpour@yahoo.com)

چکیده

در شرایط کنونی آموزش‌های علمی کاربردی کشاورزی کمبود مدرس خصوصاً مدرسان حرفه‌ای این آموزش‌ها از جمله مهم‌ترین چالش‌هایی می‌باشد که این نظام آموزشی با آن مواجه است. تأکید بر کاربردی بودن آموزش‌ها به ویژه در دروس اصلی و تخصصی، همچنین بین رشته‌ای بودن رشته‌های علمی کاربردی کشاورزی، ضرورت وجود آموزشگران واجد توانایی‌های حرفه‌ای خاص را افزون‌تر می‌سازد. بدیهی است این مهم می‌تواند نقشی مؤثر در تحقق اهداف عالیه این نظام آموزشی و از آن جمله موفقیت شغلی دانش‌آموختگان آن ایفا نماید. لذا این مطالعه تلاش می‌کند تا با تحلیل اثرات قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران در موفقیت شغلی دانش‌آموختگان مراکز آموزش عالی علمی کاربردی کشاورزی، گامی مفید در این جهت بردارد. جامعه آماری تحقیق ۵۱۰ نفر از دانش‌آموختگان دوره‌های عالی علمی کاربردی کشاورزی در منطقه مرکزی می‌باشد که ۱۴۵ نفر بعنوان نمونه مورد نظر از طریق نمونه‌گیری طبقه‌ای متناسب انتخاب شدند. بر اساس نتایج بدست آمده، ۷۹/۳ درصد دانش‌آموختگان مورد مطالعه مرد و بقیه آنها زن هستند. ۶۱/۴ درصد از این افراد با استفاده از سهمیه آزاد و ۳۸/۶ درصد آنها از طریق سهمیه شاغل وارد دوره‌های علمی کاربردی شدند. همچنین یافته‌های این مطالعه در خصوص قابلیت‌های حرفه‌ای مدرسان مراکز مختلف علمی کاربردی کشاورزی نشان می‌دهد بین نگرش دانش‌آموختگان مراکز مختلف در مورد برخی از قابلیت‌ها اختلاف معنی‌دار وجود دارد. ضمن اینکه بر اساس تحلیل رگرسیون، «توان علمی اساتید در رابطه موضوع درسی، داشتن توان و مهارت عملی در زمینه موضوع درسی، تسلط به دانش فنی در زمینه موضوع درسی، تسلط گفتاری و نوشتاری به زبان فارسی و میزان آشنایی به منابع و مراجع علمی متنوع کشاورزی» از قابلیت‌های مؤثر در موفقیت شغلی دانش‌آموختگان محسوب می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: آموزش عالی کشاورزی، دوره‌های علمی کاربردی کشاورزی، قابلیت‌های حرفه‌ای، موفقیت شغلی.

مقدمه

با نگاهی به شرایط حاکم بر نظام آموزش عالی کشور، درمی‌یابیم که به دلیل تغییرات وسیع اقتصادی و اجتماعی این نظام و سایر چالش‌ها و بحران‌هایی که با آن مواجه است، قادر نیست پاسخگوی نیازهای روزافزون بازار کار باشد و یا فقدان سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مقتضی، آن را از هدف اصلی خود که همان تربیت دانش‌آموختگانی مجهز به دانش فنی روز و مسلط به مهارت‌های مورد نیاز بازار کار است منحرف می‌کند. بدیهی است که این امر مانع ورود نیروی کار دانش‌آموخته و کارآمد به عرصه اشتغال می‌شود و منجر به بروز مسئله بیکاری در بین دانش‌آموختگان دانشگاهی می‌گردد. این موضوع در نظام آموزش عالی کشاورزی، به دلیل شمار زیاد فارغ‌التحصیلان آن و گرایش دوره‌های آموزشی به سمت آموزش‌های نظری و غیرکاربردی، از اهمیت بیشتری برخوردار می‌باشد. لذا راهکار خروج از این چالش‌ها را می‌توان در تحول نظام آموزشی و توسعه آموزش‌های علمی کاربردی به عنوان مکمل آموزش‌های نظری جستجو کرد. بنابراین با توجه به مشکلات موجود در برنامه‌های کشاورزی و افزایش بیکاری، خصوصاً دانش‌آموختگان بیکار، رویکرد آموزش‌های علمی کاربردی به طور اعم و آموزش‌های علمی کاربردی کشاورزی به طور اخص می‌تواند یکی از راهکارهای ممکن و اثربخش باشد و از طرف دیگر با توجه به ترکیب جمعیتی کشور و اهمیت بخش کشاورزی و با دقت به نتایج تحقیقات انجام شده در خصوص آموزش عالی کشاورزی برنامه‌ریزان و مدیران کشور باید به بحث کارآفرینی، توسعه و آموزش آن خصوصاً در آموزش‌های علمی کاربردی کشاورزی با عنایت به ویژگی‌های خاص این آموزش‌ها توجه جدی داشته باشند (نوروز زاده و محرابی یگانه، ۱۳۸۵).

مزیت اصلی آموزش‌های علمی کاربردی، تزریق مهارت‌های تخصصی مربوط به کار است که می‌تواند فرد را در شغل اتخاذ شده بسیار شایسته و پربارتر از قبل نشان دهد (جیمز، ۲۰۰۵). به اعتقاد برخی از صاحب‌نظران، آموزش‌های علمی کاربردی کشاورزی به معنای برنامه‌ریزی آموزش‌گران و متخصصان ماهر در زمینه آموزش‌های علمی کشاورزی برای آموزش دانشجویان و دانش‌آموزان علاقه‌مند به امور کشاورزی یا افراد شاغل در واحدهای تولیدی است (مک بناتین و هال، ۲۰۰۳). کرادر (۱۹۹۹) معتقد است که آموزش‌های علمی کاربردی کشاورزی می‌توانند نقش مهمی در توانمندسازی کشاورزان، محققان، آموزش‌گران، کارکنان ترویج، افراد دارای مشاغل مرتبط با کشاورزی و توزیع‌کنندگان محصولات کشاورزی برعهده داشته باشند. لاندکین (۲۰۰۰) در پژوهش خود تأکید کرده است که آموزش‌های علمی کاربردی به عنوان یک سرمایه‌گذاری در بهبود کیفی نیروی انسانی به حساب می‌آید، بدلیل آنکه این آموزش‌ها باعث ایجاد دانش و مهارت در فرآیند تولید همراه اشتغال در راستای توسعه اقتصادی و اجتماعی می‌شود.

از سوی دیگر بر اساس مطالعات انجام شده، از عمده‌ترین دلایل رشد معضل بیکاری در بین دانش‌آموختگان کشاورزی می‌توان به این موارد اشاره کرد: عدم تناسب محتوای آموزشی با نیاز بازار کار، ضعف قابلیت‌های حرفه‌ای آموزش‌گران، تأکید بر مسائل و دروس نظری، عدم کفایت واحدهای عملی، ضعف مهارت‌های شغلی فارغ‌التحصیلان، عدم توجه به آموزش‌های کارآفرینی، ضعف مدرسان در دروس عملی و مهارتی، لزوم تامین نیازهای خوداشتغالی (آقاسی‌زاده، ۱۳۸۳؛ زمانی، ۱۳۸۰؛ حسینی و یعقوبی، ۱۳۸۴).

محمدزاده (۱۳۸۳) و اسکندری (۱۳۸۴) در تحقیقات خود هر نظام آموزشی را دارای شش مؤلفه اصلی آموزشگران، فراگیران، روش‌های آموزشی، محتوی آموزشی، سازماندهی و تشکیلات و اصول، اهداف و فلسفه نظام آموزشی دانسته‌اند که با یکدیگر دارای ارتباط درونی تنگاتنگ و دوجانبه می‌باشند. بنابراین آموزشگران هر نظام آموزشی یکی از عناصر اصلی آن است که عدم توجه به ویژگی‌ها، مهارت‌های و قابلیت‌های حرفه‌ای آنها منجر به بروز اختلال در تحقق اهداف آن نظام می‌گردد. از طرف دیگر، وجود توانایی‌ها و قابلیت‌های حرفه‌ای در آموزشگران می‌تواند در جهت ترتیب دانش‌آموختگان ماهر، کارآمد و موفق در عرصه اشتغال مفید واقع گردد.

تحقیقات مختلف نشان می‌دهد عوامل گوناگون فردی بر میزان موفقیت شغلی افراد تأثیر می‌گذارد (گرین‌هاوس، ۲۰۰۳ و کارتمل و کاتن، ۲۰۰۴). به عقیده جاگ و همکاران (۱۹۹۵) نیز ویژگی‌های فردی و سازمانی بر اشتغال تأثیرگذارند. آنها در تحقیق خود نشان دادند بین عواملی مثل سن و وضعیت تأهل با وضعیت اشتغال افراد رابطه معنی‌داری وجود دارد.

با توجه به جایگاه ویژه آموزش‌های علمی - کاربردی کشاورزی در نظام آموزش عالی کشور، وجود آموزشگرانی با توانمندی‌های حرفه‌ای و مهارت‌های کاربردی می‌تواند عاملی مؤثر در راستای تحقق اهداف عالی و موفقیت شغلی فارغ‌التحصیلان این مراکز تلقی گردد. لذا به منظور روشن تر شدن این امر، ضروری است این آموزش‌ها مورد مطالعه‌ای عمیق قرار گیرد تا ضمن بررسی وضعیت حرفه‌ای آموزشگران آن، اثرات توانمندی‌ها و قابلیت‌های آنان در موفقیت شغلی دانش‌آموختگان این نظام آموزشی مورد تجزیه و تحلیل واقع گردد. امید است بر اساس نتایج حاصل از این مطالعه، ارزش و جایگاه واقعی قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران بیش از پیش روشن گردد و مسئولان ذیربط با تلاش و برنامه‌ریزی در خصوص ارتقاء این قابلیت‌ها، گامی مؤثر در جهت تربیت دانشجویانی ماهر، کارآمد و با موفقیت بالایی شغلی بردارند.

بر این اساس هدف کلی این مطالعه تحلیل اثرات قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران در موفقیت شغلی دانش‌آموختگان مراکز آموزش عالی علمی کاربردی کشاورزی کشور است. لذا به منظور دستیابی به این هدف، اهداف اختصاصی ذیل مد نظر قرار می‌گیرد:

- ۱) شناسایی و بررسی ویژگی‌های فردی، تحصیلی و شغلی دانش‌آموختگان مراکز آموزش عالی علمی کاربردی کشاورزی
- ۲) مقایسه نگرش دانش‌آموختگان گروه‌های مختلف در خصوص قابلیت‌های حرفه‌ای مدرسان مراکز مختلف علمی کاربردی کشاورزی
- ۳) تحلیل رگرسیونی اثرات قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران بر موفقیت شغلی دانش‌آموختگان مراکز مختلف علمی کاربردی کشاورزی

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نوع کاربردی است که به روش توصیفی - همبستگی انجام گرفته است. جامعه آماری این مطالعه شامل دانش‌آموختگان مراکز علمی - کاربردی کشاورزی منطقه مرکزی از تقسیمات وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد که حداقل دو سال از فارغ‌التحصیلی آنها گذشته باشد. جامعه آماری که دربرگیرنده دانش‌آموختگان مراکز استان‌های تهران، قم، سمنان و قزوین است شامل ۵۱۰ نفر می‌باشد. حجم نمونه مورد

نظر برای انجام مطالعه از طریق برآورد واریانس و فرمول کوکران ۱۴۵ نفر محاسبه گردید که به روش نمونه‌گیری طبقاتی متناسب انتخاب شده است.

جدول (۱) تعداد دانش‌آموختگان مورد مطالعه بر اساس مراکز آموزش علمی- کاربردی و تعداد نمونه

استان‌ها	نام مرکز آموزش	تعداد دانش‌آموختگان	تعداد نمونه
تهران	مرکز آموزش عالی شهید زمانپور - تهران	۱۱۲	۳۲
	مرکز آموزش عالی امام خمینی(ره) - کرج	۱۵۳	۴۳
سمنان	مرکز آموزش عالی سمنان	۱۶۸	۴۸
قزوین	مرکز آموزش عالی قزوین	۴۲	۱۲
قم	مرکز آموزش عالی شهید علی‌محمدی	۳۵	۱۰
جمع		۵۱۰	۱۴۵

منبع: مؤسسه آموزش‌های علمی- کاربردی کشاورزی - وزارت جهاد کشاورزی

با توجه به اهداف مطالعه، متغیر وابسته در این تحقیق موفقیت شغلی دانش‌آموختگان است که با استفاده از گویه‌های متعددی مورد ارزیابی قرار گرفت. شاخص این متغیر به کمک مجموع اعداد اختصاص داده شده به گویه‌های مذکور بدست آمد. متغیرهای مستقل نیز شامل قابلیت‌های حرفه‌ای مدرسان مراکز، همچنین ویژگی‌های فردی، شغلی و تحصیلی دانش‌آموختگان می‌باشد. به منظور گردآوری اطلاعات از پرسشنامه به عنوان ابزار تحقیق استفاده گردید. پایایی پرسشنامه با استفاده از آزمون مقدماتی از طریق تکمیل ۳۰ پرسشنامه بوسیله دانش‌آموختگان دوره‌های علمی- کاربردی کشاورزی برآورد شد و مقدار ضریب کرونباخ آلفا ۸۴٪ محاسبه گردید که نشان‌دهنده پایایی مطلوب ابزار تحقیق می‌باشد. تجزیه و تحلیل اطلاعات پژوهش به کمک نرم‌افزار SPSS و آماره‌هایی نظیر فراوانی، درصد، میانگین، واریانس و انحراف معیار و همچنین آزمون‌های مقایسه میانگین، همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون انجام گرفته است.

یافته‌ها

بر اساس نتایج به دست آمده، ۷۹/۳ درصد دانش‌آموختگان مورد مطالعه مرد و بقیه آنها زن هستند. همچنین دانش‌آموختگانی که با استفاده از سهمیه آزاد (۶۱/۴ درصد) وارد دوره‌های علمی- کاربردی کشاورزی شدند بیش از دانش‌آموختگان سهمیه شاغل (۳۸/۶ درصد) بوده‌اند. از نقطه نظر وضعیت تأهل، تنها ۲۱/۳ درصد از دانش‌آموختگان سهمیه آزاد متأهل هستند در حالی که بیش از نیمی از دانش‌آموختگان سهمیه شاغل (۶۷/۸ درصد) متأهل هستند. بر اساس همین یافته‌ها، ۷۸/۶ درصد از افراد مورد مطالعه در مقطع کاردانی تحصیل کرده‌اند و سایرین در مقطع کارشناسی فارغ‌التحصیل شده‌اند. ضمن اینکه ۶۲/۷۶ درصد از کل پاسخگویان به صورت تمام وقت و پاره‌وقت شاغل هستند و بقیه که همگی از سهمیه آزاد می‌باشند و ۶۳/۷۴ درصد از دانش‌آموختگان سهمیه آزاد را تشکیل می‌دهند، بیکارند (جدول دو). همچنین نتایج مربوط به توزیع وضعیت شغلی دانش‌آموختگان مورد مطالعه بر مبنای سال فارغ‌التحصیلی نشان می‌دهد از بین کل ۹۱ دانش‌آموخته شاغل بیشترین فراوانی با ۳۴ نفر (۲۳/۴۵ درصد) مربوط به فارغ‌التحصیلان سال ۸۳ می‌باشد.

جدول ۲) وضعیت شغلی دانش‌آموختگان مورد مطالعه بر اساس نوع سهمیه

وضعیت شغلی								
نوع سهمیه	شاغل تمام وقت	درصد	شاغل پاره وقت	درصد	بیکار	درصد	جمع	درصد
سهمیه شاغل	۴۴	۳۰/۳۵	۱۲	۸/۲۷	۰	۰	۵۶	۳۸/۶
جمع	۶۵	۴۴/۸۳	۲۶	۱۷/۹۳	۵۴	۳۷/۲۴	۱۴۵	۱۰۰

جدول ۳) وضعیت شغلی دانش‌آموختگان مورد مطالعه بر اساس سال فارغ‌التحصیلی

وضعیت شغلی								
سال فراغت از تحصیل	شاغل تمام وقت	درصد	شاغل پاره وقت	درصد	بیکار	درصد	جمع	درصد
سال ۸۴	۱۹	۱۳/۱۰	۹	۶/۲۰	۲۱	۱۴/۴۸	۴۹	۳۳/۸
سال ۸۵	۱۹	۱۳/۱۰	۱۰	۶/۹۰	۲۶	۱۷/۹۳	۵۵	۳۷/۹
جمع	۶۵	۴۴/۸۳	۲۶	۱۷/۹۳	۵۴	۳۷/۲۴	۱۴۵	۱۰۰

یافته‌های جدول چهار حاکی از آن است که از میان ۹۱ نفر افراد شاغل مورد مطالعه، دانش‌آموختگان دارای سابقه شغلی ۵ سال و کمتر با ۴۰/۶ درصد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین کمترین فراوانی مربوط به دانش‌آموختگان دارای سابقه شغلی ۶ تا ۱۰ سال می‌باشد که ۱۱ درصد کل افراد مورد مطالعه را تشکیل می‌دهند.

جدول ۴) توزیع فراوانی دانش‌آموختگان مورد مطالعه بر اساس سابقه شغلی

سابقه شغلی	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
۵ سال و کمتر	۳۷	۲۵/۵	۴۰/۶	۴۰/۶
۶ تا ۱۰ سال	۱۰	۶/۹	۱۱	۵۱/۶
۱۱ تا ۱۵ سال	۱۲	۸/۳	۱۳/۲	۶۴/۸
۱۶ تا ۲۰ سال	۲۱	۱۴/۵	۲۳/۱	۸۷/۹
۲۱ سال و بیشتر	۱۱	۷/۶	۱۲/۱	۱۰۰
بیکار	۵۴	۳۷/۲	—	—
جمع	۱۴۵	۱۰۰	۱۰۰	—

مطابق یافته‌های بدست آمده مشخص می‌شود که توان علمی و تسلط به دانش فنی در زمینه موضوع درسی، آشنایی به منابع و مراجع علمی متنوع کشاورزی و ارائه مطالب جدید، داشتن توان و مهارت علمی در موضوع درسی، و رعایت تفاوت‌های فردی فراگیران در آموزش از قابلیت‌های مورد نیاز و اصلی مدرسان هستند که دارای اولویت برتر در خصوص تأثیرگذاری در موفقیت شغلی دانشجویان می‌باشند. بر اساس همین نتایج، مواردی مثل توانایی کار با رایانه و بهره‌گیری از اینترنت در آموزش، آگاهی از مبانی علمی اشتغال‌زایی و کارآفرینی، تسلط گفتاری و نوشتاری به زبان فارسی در حین تدریس، و هدایت دانشجو به انجام پروژه‌های عملی و بازدیدهای علمی از کم‌اهمیت‌ترین و کم‌تأثیرترین قابلیت‌های مدرسان محسوب می‌شوند.

جدول ۵) اولویت‌بندی قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران بر اساس تأثیر در موفقیت شغلی دانشجویان

رتبه	ضریب تغییرات	انحراف معیار	میانگین	قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران
۱	۲۸/۶۸	۱/۸۷	۶/۵۲	توان علمی و تسلط به دانش فنی در زمینه موضوع درسی
۲	۳۲/۴۸	۲/۱۷	۶/۶۸	آشنایی به منابع و مراجع علمی متنوع کشاورزی و ارائه مطالب جدید
۳	۳۵/۹۱	۲/۱۴	۵/۹۶	داشتن توان و مهارت عملی در زمینه موضوع درسی
۴	۳۹/۷۹	۲/۲۴	۵/۶۳	رعایت تفاوت‌های فردی فراگیران در آموزش (زبان، فرهنگ و ...)
۵	۴۱/۷۷	۲/۲۶	۵/۴۱	توان و مهارت مشاوره و حل مسئله
۶	۴۳/۲۴	۲/۴۰	۵/۵۵	ارزیابی مداوم و مستمر برای اطمینان از تداوم یادگیری دانشجویان
۷	۴۳/۹۴	۲/۴۳	۵/۵۳	ایجاد علاقه و رغبت در دانشجویان جهت تحقیق و مطالعه
۸	۴۴/۲۳	۲/۳۴	۵/۲۹	مهارت‌های ویژه برای ایجاد انگیزه و پرورش تفکر خلاق در دانشجویان
۹	۴۴/۶۹	۲/۴۴	۵/۴۶	استفاده از روش‌های نوین تدریس، کار تیمی و مشارکت دانشجویان
۱۰	۴۵/۰۸	۲/۶۱	۵/۷۹	تأکید بر آموزش مهارتی و عملی در مقایسه با مباحث نظری
۱۱	۴۶/۰۳	۲/۴۴	۵/۳۰	آگاهی نسبت به فلسفه و اهداف آموزش‌های علمی کاربردی کشاورزی
۱۲	۴۸/۷۴	۲/۵۱	۵/۱۵	انعکاس نتایج ارزشیابی‌ها در برنامه‌های آموزشی
۱۳	۵۰/۶۲	۲/۸۴	۵/۶۱	توانمندی کافی در استفاده از رسانه‌های آموزشی پیشرفته و متناسب
۱۴	۵۱/۹۳	۲/۶۹	۵/۱۸	آشنایی با مهارت‌های کسب و کار و خوداشتغالی
۱۵	۵۴/۷۱	۲/۷۳	۴/۹۹	هدایت دانشجو به انجام پروژه‌های عملی و بازدیدهای علمی
۱۶	۵۷/۶۹	۲/۸۵	۴/۹۴	تسلط گفتاری و نوشتاری به زبان فارسی در حین تدریس
۱۷	۵۸/۵۳	۲/۷۸	۴/۷۵	آگاهی از مبانی علمی اشتغال‌زایی و کارآفرینی
۱۸	۶۰/۰۴	۲/۸۱	۴/۶۸	توانایی کار با رایانه و بهره‌گیری از اینترنت در آموزش

مطابق یافته‌های جدول شش مشخص می‌شود که دانش‌آموختگان مورد مطالعه در خصوص برخی از قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران مراکز علمی کاربردی کشاورزی، دارای اختلاف نظر می‌باشند. بر اساس این نتایج بین نگرش این دانش‌آموختگان مراکز مختلف در خصوص «آشنایی به منابع و مراجع علمی متنوع کشاورزی و ارائه مطالب جدید، ایجاد علاقه و رغبت در دانشجویان جهت تحقیق و مطالعه، استفاده از روش‌های نوین تدریس، کار تیمی و مشارکت دانشجویان، انعکاس نتایج ارزشیابی‌ها در برنامه‌های آموزشی،

توانمندی کافی در استفاده از رسانه‌های آموزشی پیشرفته و متناسب، توانایی کار با رایانه و بهره‌گیری از اینترنت در آموزش» در سطح ۵ درصد و «تسلط گفتاری و نوشتاری به زبان فارسی در حین تدریس» در سطح ۱ درصد اختلاف معنی‌داری وجود دارد. ضمن اینکه در سایر قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران، اختلاف معنی‌داری در دیدگاه دانش‌آموختگان مراکز مختلف مشاهده نمی‌گردد.

جدول ۶) مقایسه دیدگاه دانش‌آموختگان مراکز آموزشی مختلف در خصوص قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران

p	f	واریانس		گویه‌ها
		بین گروه‌ها	درون گروه‌ها	
۰/۰۹۴	۱/۷۸	۳/۴۰	۶/۰۵	توان علمی و تسلط به دانش فنی در زمینه موضوع درسی
۰/۰۲۴*	۲/۳۹	۳/۴۴	۸/۲۲	آشنایی به منابع و مراجع علمی متنوع کشاورزی و ارائه مطالب جدید
۰/۰۵۳	۲/۰۴	۳/۶۸	۷/۵۱	داشتن توان و مهارت عملی در زمینه موضوع درسی
۰/۰۹۸	۱/۷۶	۵/۵۶	۹/۸۰	رعایت تفاوت‌های فردی فراگیران در آموزش (زبان، فرهنگ و ...)
۰/۱۱۷	۱/۶۸	۶/۱۵	۱۰/۳۳	توان و مهارت مشاوره و حل مسئله
۰/۰۵۵	۲/۰۲	۴/۹۰	۹/۹۰	ارزیابی مداوم و مستمر برای اطمینان از تداوم یادگیری دانشجویان
۰/۰۱۱*	۲/۷۲	۳/۵۴	۹/۶۰	ایجاد علاقه و رغبت در دانشجویان جهت تحقیق و مطالعه
۰/۰۵۷	۲/۰۱	۵/۷۶	۱۱/۵۶	مهارت‌های ویژه برای ایجاد انگیزه و پرورش تفکر خلاق در دانشجویان
۰/۰۲۷*	۲/۳۳	۴/۳۲	۱۰/۰۸	استفاده از روش‌های نوین تدریس، کار تیمی و مشارکت دانشجویان
۰/۱۶۵	۱/۵۲	۷/۹۶	۱۲/۰۷	تأکید بر آموزش مهارتی و عملی در مقایسه با مباحث نظری
۰/۰۶۱	۱/۸۴	۵/۵۴	۱۰/۲۱	آگاهی نسبت به فلسفه و اهداف آموزش‌های علمی کاربردی کشاورزی
۰/۰۳۵*	۲/۲۲	۵/۶۹	۱۲/۶۵	انعکاس نتایج ارزشیابی‌ها در برنامه‌های آموزشی
۰/۰۱۳*	۲/۶۵	۵/۷۴	۱۵/۲۲	توانمندی کافی در استفاده از رسانه‌های آموزشی پیشرفته و متناسب
۰/۱۱۵	۱/۶۹	۴/۹۰	۸/۲۹	آشنایی با مهارت‌های کسب و کار و خوداشتغالی
۰/۰۸۳	۱/۸۱	۶/۲۷	۱۱/۳۳	هدایت دانشجو به انجام پروژه‌های عملی و بازدیدهای علمی
۰/۰۰۶**	۳/۰۱	۵/۴۶	۱۶/۴۱	تسلط گفتاری و نوشتاری به زبان فارسی در حین تدریس
۰/۰۶۸	۱/۹۳	۴/۵۳	۸/۷۴	آگاهی از مبانی علمی اشتغال‌زایی و کارآفرینی
۰/۰۵۰*	۲/۰۶	۵/۵۲	۱۱/۳۹	توانایی کار با رایانه و بهره‌گیری از اینترنت در آموزش

** معنی‌داری در سطح ۰/۰۱ * معنی‌داری در سطح ۰/۰۵

به منظور تحقق یکی دیگر از اهداف تحقیق حاضر که بررسی اثرات قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران بر متغیر وابسته «موفقیت شغلی دانش‌آموختگان» بود ابتدا از طریق ضریب همبستگی رابطه متغیرهای مستقل و وابسته مشخص گردید. بدین ترتیب بر اساس نتایج بدست آمده در جدول هفت، هشت متغیر از متغیرهای مستقل مورد مطالعه در این تحقیق، ارتباط مثبت و معنی‌داری با متغیر وابسته در سطوح معنی‌داری ۵ درصد و ۱ درصد از خود نشان می‌دهند. بنابراین با افزایش و تقویت این قابلیت‌ها در آموزشگران انتظار می‌رود موفقیت شغلی در دانش‌آموختگان نیز افزایش یابد.

جدول ۷) رابطه بین متغیرهای مستقل مورد مطالعه با موفقیت شغلی دانش‌آموختگان

p	r	قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران
۰/۰۰۳	۰/۲۴۷**	توان علمی و تسلط به دانش فنی در زمینه موضوع درسی
۰/۸۶۵	۰/۰۱۴	آشنایی به منابع و مراجع علمی متنوع کشاورزی و ارائه مطالب جدید
۰/۰۰۰	۰/۳۷۰**	داشتن توان و مهارت عملی در زمینه موضوع درسی
۰/۲۵۹	۰/۰۹۷	رعایت تفاوت‌های فردی فراگیران در آموزش (زبان، فرهنگ و ...)
۰/۲۱۹	۰/۱۰۵	توان و مهارت مشاوره و حل مسئله
۰/۰۳۹	۰/۱۷۵*	ارزیابی مداوم و مستمر برای اطمینان از تداوم یادگیری دانشجویان
۰/۷۸۱	۰/۰۲۴	ایجاد علاقه و رغبت در دانشجویان جهت تحقیق و مطالعه
۰/۰۰۰	۰/۳۴۷**	مهارت‌های ویژه برای ایجاد انگیزه و پرورش تفکر خلاق در دانشجویان
۰/۰۲۴	۰/۱۹۶*	استفاده از روش‌های نوین تدریس، کار تیمی و مشارکت دانشجویان
۰/۰۱۰	۰/۲۱۷*	تأکید بر آموزش مهارتی و عملی در مقایسه با مباحث نظری
۰/۰۶۸	۰/۱۵۴	آگاهی نسبت به فلسفه و اهداف آموزش‌های علمی کاربردی کشاورزی
۰/۱۶۸	۰/۱۱۷	انعکاس نتایج ارزشیابی‌ها در برنامه‌های آموزشی
۰/۰۳۰	۰/۱۸۳*	توانمندی کافی در استفاده از رسانه‌های آموزشی پیشرفته و متناسب
۰/۰۴۸	۰/۱۶۹*	آشنایی با مهارت‌های کسب و کار و خوداشتغالی
۰/۰۷۹	۰/۱۴۹	هدایت دانشجو به انجام پروژه‌های عملی و بازدیدهای علمی
۰/۲۱۴	۰/۱۰۶	تسلط گفتاری و نوشتاری به زبان فارسی در حین تدریس
۰/۶۱۶	۰/۰۴۳	آگاهی از مبانی علمی اشتغال‌زایی و کارآفرینی
۰/۹۰۹	۰/۰۱۰	توانایی کار با رایانه و بهره‌گیری از اینترنت در آموزش
		** معنی‌داری در سطح ۰/۰۱ * معنی‌داری در سطح ۰/۰۵

در ادامه، متغیرهای مستقلی که با متغیر وابسته «موفقیت شغلی دانش‌آموختگان» دارای رابطه معنی‌دار بودند وارد تحلیل رگرسیون چندگانه شدند. با توجه به هدف تحقیق، متغیرهای مستقل مذکور که همان قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران بودند در یک تحلیل رگرسیون گام به گام مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج حاصل از انجام این تحلیل رگرسیون، نشان می‌دهد که در اولین گام متغیر «توان و مهارت عملی در زمینه موضوع درسی» وارد معادله گردید که ضریب همبستگی چندگانه ۰/۵۳۵ و ضریب تعیین ۰/۲۸۷ را نشان داد. لذا این متغیر به تنهایی حدود ۲۸/۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌نماید. در گام دوم متغیر «توان علمی و تسلط به دانش فنی در زمینه موضوع درسی» وارد معادله گردید که این متغیر ضریب همبستگی چندگانه را به ۰/۵۸۸ و ضریب تعیین را به ۰/۳۴۶ افزایش داد. در گام سوم این تحلیل نیز متغیر «مهارت‌های ویژه برای ایجاد انگیزه و پرورش تفکر خلاق در دانشجویان» وارد معادله شد که ضریب همبستگی برابر

۰/۶۲۱ و ضریب تعیین برابر ۰/۳۸۵ بدست آمد. در حقیقت تا این مرحله، این سه قابلیت حرفه‌ای توانستند ۳۸/۵ درصد از تغییرات موفقیت شغلی را تبیین کنند. به همین ترتیب در گام‌های چهارم تا ششم با ورود متغیرهای «تأکید بر آموزش مهارتی و عملی در مقایسه با مباحث نظری»، «استفاده از روش‌های نوین تدریس، کار تیمی و مشارکت دانشجویان» و «ارزیابی مداوم و مستمر برای اطمینان از تداوم یادگیری دانشجویان» به معادله رگرسیون، ضریب همبستگی تا ۰/۷۱۱ افزایش یافت و ضریب تعیین هم به ۰/۵۰۶ رسید. بدین ترتیب متغیرهای مستقل مذکور توانستند در مجموع ۵۰/۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته تحقیق را پیش‌بینی نمایند (جداول ۸ و ۹).

جدول ۸) ضرایب تعیین قابلیت‌های حرفه‌ای مؤثر در موفقیت شغلی دانش‌آموختگان

گام	ضریب همبستگی (R)	ضریب تعیین (R^2)	ضریب تعیین تعدیل شده ($R^2 AD$)	خطای استاندارد
۱	۰/۵۳۵	۰/۲۸۷	۰/۲۸۱	۱/۵۵۶
۲	۰/۵۸۸	۰/۳۴۶	۰/۳۳۶	۱/۴۹۶
۳	۰/۶۲۱	۰/۳۸۵	۰/۳۷۲	۱/۴۵۵
۴	۰/۶۷۳	۰/۴۵۳	۰/۴۳۷	۱/۳۷۷
۵	۰/۶۹۶	۰/۴۸۵	۰/۴۶۶	۱/۳۴۲
۶	۰/۷۱۱	۰/۵۰۶	۰/۴۸۳	۱/۳۲۰

جدول ۹) مقدار تأثیر قابلیت‌های حرفه‌ای آموزشگران در موفقیت شغلی دانش‌آموختگان

متغیر مستقل	ضریب غیر استاندارد (B)	ضریب استاندارد شده (Beta)	t	p
ضریب ثابت	۲/۰۵۷	—	۴/۹۹۶	۰/۰۰۰
داشتن توان و مهارت عملی در زمینه موضوع درسی	۰/۳۳۲	۰/۳۵۸	۴/۳۱۲	۰/۰۰۰
توان علمی و تسلط به دانش فنی در زمینه موضوع درسی	۰/۳۶۲	۰/۴۱۷	۵/۵۰۱	۰/۰۰۰
مهارت‌های ویژه برای ایجاد انگیزه و پرورش تفکر خلاق در دانشجویان	۰/۳۵۷	۰/۴۰۸	۴/۳۶۵	۰/۰۰۰
تأکید بر آموزش مهارتی و عملی در مقایسه با مباحث نظری	۰/۴۲۱	۰/۴۸۵	۴/۶۸۲	۰/۰۰۰
استفاده از روش‌های نوین تدریس، کار تیمی و مشارکت دانشجویان	۰/۲۳۳	۰/۲۸۶	۲/۸۰۲	۰/۰۰۶
ارزیابی مداوم و مستمر برای اطمینان از تداوم یادگیری دانشجویان	۰/۱۸۳	۰/۲۰۰	۲/۳۵۳	۰/۰۲۰

بر اساس نتایج این تحلیل رگرسیون، متغیر «توان و مهارت عملی در زمینه موضوع درسی» بعنوان مؤثرترین متغیر این تحلیل تلقی می‌شود، بطوریکه با افزایش آن، موفقیت شغلی دانش‌آموختگان بطور مثبت و معنی‌داری تغییر خواهد کرد. بدیهی است سایر تغییرات مربوط به عواملی می‌باشد که در این تحقیق مورد

مطالعه قرار نگرفته است. با توجه به نتایج به دست آمده، معادله خطی حاصل از تحلیل رگرسیون به صورت زیر می‌باشد که در آن Y نمایانگر متغیر وابسته تحقیق یعنی موفقیت شغلی دانش‌آموختگان و X_1 تا X_6 نشان‌دهنده شش متغیر مستقل وارد شده به معادله هستند.

$$Y = 2/0.57 + 0/332X_1 + 0/362X_2 + 0/357X_3 + 0/421X_4 + 0/233X_5 + 0/183X_6$$

نتیجه گیری

در شرایطی که آمارها حاکی از وجود بیش از ۴۰ هزار دانش‌آموخته بیکار در رشته‌های مختلف کشاورزی است، تحول در نظام آموزش عالی کشاورزی می‌تواند نویدبخش بهبود وضعیت کنونی باشد. از سوی دیگر برنامه‌ریزان معتقدند که رمز اصلی توسعه ملی، گسترش فرصت‌های آموزشی است و آموزش بیشتر را با توسعه سریع‌تر همگام دانسته‌اند. در این راستا، توسعه و گسترش مراکز آموزش علمی کاربردی کشاورزی را در دهه اخیر می‌توان یکی از این تحولات تلقی نمود. بطوریکه این مراکز آموزشی توانستند ضمن تربیت افراد متخصص و افزایش مهارت‌های آنان، در جهت بهبود وضعیت اشتغال آنها نقشی مؤثر ایفا نمایند. با این وجود، اگرچه وجود این مراکز آموزشی در جهت کاربردی نمودن علوم نظری و ارتقای وضعیت شغلی فارغ‌التحصیلان آموزش عالی کشاورزی عاملی مهم محسوب می‌شود، لیکن بررسی و مطالعه عوامل مؤثر در موفقیت شغلی دانش‌آموختگان همواره مورد توجه محققان و صاحب‌نظران بوده است. یکی از فاکتورهایی که در این مطالعه به آن پرداخته شد و می‌تواند نقش ارزنده‌ای در جهت موفقیت شغلی دانش‌آموختگان مراکز آموزش علمی کاربردی کشاورزی ایفا کند توانمندی‌ها، مهارت‌ها و قابلیت‌های حرفه‌ای است که آموزشگران این مراکز دارا می‌باشند.

نتایج بدست آمده در این تحقیق نشان می‌دهد که نزدیک به ۸۰ درصد از فارغ‌التحصیلان مراکز علمی کاربردی کشاورزی را مردان تشکیل می‌دهند. با توجه به افزایش سالانه تعداد داوطلبان زن در رشته‌های کشاورزی، پیش‌بینی می‌شود در این خصوص در آینده به تعادل نسبی دست یابیم. بر اساس نتایج حاصله، بیش از ۶۰ درصد از دانش‌آموختگان مورد مطالعه با استفاده از سهمیه آزاد وارد دوره‌های علمی کاربردی کشاورزی شدند. بر پایه همین یافته‌ها، بیش از سه‌چهارم افراد مورد مطالعه فارغ‌التحصیل مقطع کاردانی هستند که در این زمینه باید تلاش شود تا رشته‌های بیشتری در مقطع کارشناسی راه‌اندازی گردد.

از نقطه نظر وضعیت اشتغال، نتایج بدست آمده حاکی از اشتغال تمام‌وقت و پاره‌وقت حدود ۶۳ درصد از کل دانش‌آموختگان است و بقیه افراد مورد مطالعه که همگی از سهمیه آزاد می‌باشند، بیکارند. همچنین از بین کل ۹۱ دانش‌آموخته شاغل بیشترین فراوانی مربوط به فارغ‌التحصیلان سال ۸۳ می‌باشد که این امر ناشی از فرصت کافی این گروه از دانش‌آموختگان در کارایی است. ضمن اینکه از میان کل افراد شاغل مورد مطالعه، دانش‌آموختگان دارای سابقه شغلی ۵ سال و کمتر بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند.

یافته‌های بدست آمده مشخص می‌شود که توان علمی و تسلط به دانش فنی در زمینه موضوع درسی، آشنایی به منابع و مراجع علمی متنوع کشاورزی و ارائه مطالب جدید، داشتن توان و مهارت علمی در موضوع درسی، و رعایت تفاوت‌های فردی فراگیران در آموزش از قابلیت‌های مورد نیاز و اصلی مدرسان هستند که دارای اولویت برتر در خصوص تأثیرگذاری در موفقیت شغلی دانشجویان می‌باشند. بعضی از این نتایج با یافته‌های تحقیقات زراعت‌پرور (۱۳۸۳)، محمدزاده نصرآبادی (۱۳۸۳) و کوراتکو (۲۰۰۴) همخوانی دارد.

ضمن اینکه مطابق نتایج بدست آمده از تحلیل رگرسیون، ویژگی اعتماد به نفس بعنوان مؤثرترین متغیر این تحلیل رگرسیون ارزیابی می‌گردد. بدین ترتیب با افزایش ویژگی اعتماد به نفس در دانش‌آموختگان، اشتغال آنان نیز بطور مثبت و معنی‌داری تحت تأثیر قرار خواهد گرفت. ضمن اینکه متغیرهای امکانات مالی، استقلال طلبی و آزادی عمل، تجربه شغلی، ریسک‌پذیری، سن، تحصیلات و پیشگام بودن و فرصت‌طلبی نیز به همراه متغیر مذکور می‌توانند ۵۶/۵ درصد از تغییرات متغیر وابسته تحقیق را تبیین نمایند. بعضی از این نتایج (ویژگی اعتماد به نفس) با یافته‌های پژوهش جانسون (۲۰۰۰) تضاد دارد، اما تعدادی از نتایج (ویژگیهای استقلال طلبی، آزادی عمل، ریسک‌پذیری و فرصت‌طلبی) با یافته‌های مطالعات هیسریچ و پیترز (۲۰۰۵)، جیمز (۲۰۰۵) و رائو (۲۰۰۴) همخوانی دارد.

پیشنهادها:

- ۱- توصیه می‌شود در نحوه جذب مدرسان مراکز آموزش علمی کاربردی کشاورزی استراتژی اتخاذ گردد که بر مبنای آن عواملی مثل سوابق آموزشی پژوهشی خصوصاً در بُعد آموزش کشاورزی مورد توجه قرار گیرد.
- ۲- پیشنهاد می‌شود در دوره‌های آموزش ضمن خدمت آموزشگران این مراکز، برنامه‌هایی طراحی گردد که مطالب جدید و دانش فنی روز در زمینه موضوعات درسی را به آموزشگران آموزش دهند تا از این طریق توان علمی اساتید در رابطه با موضوع درسی افزایش یابد. در این رابطه طوری اقدام شود که گذراندن آن دوره در ارتقاء آموزشگران مؤثر باشد.
- ۳- با اتخاذ روش‌های مناسب و تدارک ابزارهای آموزشی لازم (رایانه، اینترنت، اینترنت و ...) در مراکز، ترتیبی داده شود که آموزشگران بطور مستمر و به سهولت به منابع و مراجع علمی متنوع کشاورزی دسترسی یابند.
- ۴- پیشنهاد می‌شود با تربیت مدرسان مورد نیاز مراکز، نسبت به تکمیل کادر آموزشگران تخصصی مراکز و حضور آنان بطور ثابت و تمام وقت در مراکز اقدام جدی صورت گیرد.
- ۵- با توجه به یافته‌های پژوهش، مطلوب است برنامه‌های آموزشی به منظور ارتقاء ویژگی‌های روانشناختی و جامعه‌شناختی در دانشجویان توأم با آموزش‌های تخصصی طراحی شده و در برنامه‌های مراکز آموزش علمی کاربردی کشاورزی لحاظ گردد. راهکارهای فوری در این رابطه راه‌اندازی مرکز مشاوره در مراکز و تحت آموزش قرار دادن دانشجو از بدو ورود تا فراغت از تحصیل است.

منابع

- ۱- آقاسی زاده، ف. (۱۳۸۳). اشتغال دانش‌آموختگان کشاورزی: الزامات و راهکارها. مجموعه مقالات همایش علمی آموزش کشاورزی کشور. تهران: آبان ماه ۱۳۸۳.
- ۲- اسکندری، ف. (۱۳۸۴). بررسی و تبیین راهکارهای توسعه کارآفرینی در نظام آموزش عالی کشاورزی ایران، رساله دکتری در رشته ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تهران.
- ۳- حسینی، س. م. و یعقوبی، ج. (۱۳۸۴). بررسی موانع تحقق کارآفرینی در آموزش عالی کشاورزی و راهکارهای تقویت آن، همایش علمی آموزش کشاورزی کشور، آبان ۱۳۸۵، تهران.

- ۴ - زراعت پرور، ع. (۱۳۸۳). بررسی عوامل مؤثر در آموزش‌های علمی کاربردی. سومین کنگره ملی آموزش‌های عالی علمی کاربردی، تهران: آذرماه ۸۳.
- ۵ - زمانی، غ. (۱۳۸۰). برآورد نیروی متخصص مورد نیاز و آسیب‌شناسی اشتغال دانش‌آموختگان بخش کشاورزی. مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، تهران.
- ۶ - محمدزاده نصرآبادی، م. (۱۳۸۳). بررسی تأثیر آموزش‌های علمی کاربردی بر اشتغال در بخش کشاورزی، پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد رشته ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران.
- ۷ - نوروززاده، ر. و م. مهرابی یگانه (۱۳۸۵). مراکز آموزش عالی علمی کاربردی کارآفرین با تأکید بر بخش کشاورزی، فصلنامه آموزش و سازندگی وزارت جهاد کشاورزی، شماره ۱، بهار ۸۵.
- 8- Cartmell, D. & B. Gaton, (2004). **An assessment of agricultural education graduates, preparation for careers in teaching and industry**. Proceedings of the 27th Annual National Agricultural Education Research Conference. Available at: <http://aaaeonline.ifas.ufl.edu/NAERC/2000/web/J4.pdf>.
- 9- Crowder, L. V. & et al. (1999). **Education in Agriculture: links with development in Africa** [on line]. Available at http://www.fao.org/waicent/faoinfo/sustdev/ex_direct/exam.htm
- 10- Greenhaus, J. (2003). **Career Dynamics**. In: Borman, W. C., Ilgen, D. R., & R. J. Klimoski (eds), *Handbook of Psychology, Industrial and Organizational Psychology*. New York: Wiley.
- 11- Hisrich, R. & Peters, M. (2005). **Entrepreneurship**. New York: Mc Grow Hill.
- 12- James, T. (2005). **Encyclopedia of Technical and Vocational Education**. Anmol Publications Pvt.Ltd., New Delhi.
- 13- Johnson, B. R. (2000). **Toward a Multidimensional Model of Entrepreneurship: The Case of Achievement Motivation and the Entrepreneur**. Entrepreneurship Theory and Practice.
- 14- Judge, T., Cable, D., Boudreau, J., & R. Bretz, (1995). **An Empirical investigation of the predictors of executive career success**, *Personal Psychology*, 48.
- 15- Kuratko, Donald F. (2004). **Entrepreneurship education: Emerging trends and challenges for the 21st century**". Coleman White Paper Series.
- 16- Landkinen, T. (2000). **The second International congress on technical and vocational Education**. {On line}, Available at: www.unesco.org/congress/pdf/landkinen.pdf.
- 17- Mack Bannatyne, M. W. & Hall, R. A. (2003). **Technology and Vocational Educational Reform in the Russian Federation**. Department of Technical Graphics, Purdue University.
- 18- Rao, V. K. (2004). **Vocational Education**. A. P. H. Publishing Corporation. New Delhi.

Analyzing the effects of educators' professional capabilities in occupational success of graduates in the Agricultural Scientific-Applied Higher Education Centers

Dr. Bahman Khosravipour¹
Mohammad Reza Soleimanpour²

Abstract

In current situation of agricultural scientific-applied educations, lack of educators, especially professional trainers in such courses seems one the most important challenges faced by the system. Emphasis on making courses practical especially the main courses and interdisciplinary nature of scientific-applied fields imply necessity of recruiting educators with professional capabilities. It is clear that this matter can play an effective role in reaching the aims of the educational system which may be occupational success of graduates. So this study is trying to analyze effects of educators' professional capabilities in occupational success of graduates in agricultural scientific-applied higher education centers. The population of study is 510 graduates of agricultural scientific-applied higher educations in central portion of Iran that 145 of them were selected as sample through stratified sampling. Based on the results, 79.3% of the studied graduates are men and remainders are women. 61.4% entered in the scientific-applied education centers by using free quota and 38.6% using employment quota. Also, the findings on educators' professional capabilities show that there is significant difference between graduates' views in some of the capabilities. Based on regression analysis, "scientific ability in teaching issues, practical ability and skill in teaching issues, proficiency on technical knowledge about courses, proficiency on speech and writing, and acquaintance with various scientific resources in agriculture" are assumed as the effective capabilities in occupational success of graduates.

Key words: Agricultural higher education, Agricultural Scientific-Applied Courses, Professional capabilities, Occupational success.

¹ Assistant Professor of Agriculture and Natural Resources University of Ramin-Ahvaz.

² PhD student of Science & Research Branch of Islamic Azad University